

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Західноукраїнська драматургія і театр

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Освітня програма: Українська мова і література.

Спеціальність: 035. Філологія.

Галузь знань: 03. Гуманітарні науки.

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури.
Протокол №1 від 26 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Західноукраїнська драматургія і театр
Викладач	Вівчарик Наталія Михайлівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	nataliia.vivcharyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3кредити ЄКТС,90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Західноукраїнська драматургія і театр» належить до вибіркових дисциплін, які допоможуть поглибити знання про особливості розвитку української драматургії та театру, зважаючи на регіональний аспект, а також малознані імена західноукраїнських письменників, наприклад, Григора Лужницького. Аналізується творча співпраця письменників, режисерів, які намагалися вивести українську драматургію і театр на нові мистецькі обшири. Західноукраїнський театр розглядається у тісних взаємозв'язках зі східноукраїнським, що допомагає досягнути його цілісності. Принагідно аналізуються сучасні тенденції розвитку українського драматичного мистецтва. При викладанні курсу передбачено засвоєння як практичного, так і теоретичного матеріалу (драма як рід і жанр літератури, вид сценічного мистецтва). Щоб закріпити вивчене про драматургію і театр, студентам рекомендовано переглянути вистави, написати власні відгуки на театральні постановки.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу є поглибити знання, що стосуються особливостей поетики драматичних творів, розвинути практичні уміння аналізувати драматичні твори, простежити особливості формування і розвитку театру на нашій території.

Цілі вивчення дисципліни – сприяти усвідомленню взаємозв'язків літератури та театру, їх ролі в збереженні національної свідомості; удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори, забезпечити оволодіння студентами необхідною термінологією; формувати вміння та навички наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, винесених на самостійне опрацювання; розвивати творчу уяву студентів; сприяти виробленню в них власних поглядів на явища літературного процесу, вільних від ідеологічної заангажованості та спрямованих на сприйняття естетичної вартості драматичних творів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Під час вивчення вибіркового курсу студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
практичні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
5	035.Філологія	3	вибірковий

6. Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам.роб.
Тема 1. Генеза давнього українського театру. Народна драма (регіональний аспект).	2		6
Тема 2. Зародження професійного театру в Галичині (1864). Перший професійний галицький театр, заснований товариством «Руська бесіда» та його діяльність.	2	2	4
Тема 3. Іван Франко як критик, історик і теоретик українського театру. Праці Івана Франка про театр і	2	2	6

драматургію.			
Тема 4. Стрілецький театр, його історія. <u>Режисери Микола Бенцаль і Євген Коханенко.</u>		2	4
Тема 5. П'єси Василя Пачовського у контексті розвитку символістської драматургії («Сон української ночі», «Сонце руїни», «Сфінкс Європи», «Роман Великий», «Кров землі», «Гетьман Мазепа»).	2	4	6
Тема 6. Український народний театр імені Івана Тобілевича у Станіславові (теперішній Івано-Франківськ). Микола Бенцаль і Володимир Блавацький як режисери і актори. Самостійна робота.		2	6
Тема 7. Г. Хоткевич і українська театральна культура кінця XIX – початку XX століття. Гуцульський театр.		2	4
Тема 8. Наукова діяльність Г. Хоткевича в галузі історії театру («Народний і середньовічний театр в Галичині» (1924), «Театр 1848 р.» (1932) та ін.).	2		6
Тема 9. Історична та релігійна тематика в драматургії Григора Лужницького («Ой Морозе-Морозенку», «Лицарі ночі», «Січовий суд», «Іван Мазепа», «Мотря»). Вплив логосівської концепції на письменника.		2	6
Тема 11. Театр «Заграва» та інсценізації творів українських авторів. Постановка творів Василя Стефаника.		2	6
Тема 12. Розвиток західноукраїнської драматургії і театру наприкінці XX-початку XXI століття. Креативна діяльність Івано-Франківського академічного обласного музично-драматичного театру ім. Івана Франка. Фестиваль сучасної драматургії Драма.UA. у Львові. Контрольна робота. Переглянути і написати рецензію на виставу.	2		6
ЗАГ.:	12	18	60

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.</p> <table border="1" data-bbox="603 188 1369 600"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 70 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), самостійна робота – 10 балів, контрольна робота – 20 балів.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів, має право скласти залік за відомістю №2, № 3.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
80 – 89	B	добре																											
70 – 79	C																												
60 – 69	D	задовільно																											
50 – 59	E																												
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Самостійна і контрольна робота є частиною діагностики знань. Їх виконання передбачає висвітлення проблемних питань. Максимальний бал за самостійну роботу становить 10 балів, а за контрольну роботу 20 балів.</p>																												
<p>Практичні заняття</p>	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-художнього аналізу художніх текстів, знань з теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 10 бальній шкалі.</p> <p>КСР – 10 балів.</p>																												
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні самостійної, контрольної роботи.</p>																												
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю – залік.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів, користується правом перескладання заліку за відомістю № 2, № 3.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>																												

8. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «[Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)», та індивідуальним графіком, відповідно до «[Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)».

Академічна доброчесність. У «[Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає [Комісія з питань етики та академічної доброчесності](#) при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «[Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «[Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Башняк Л. Стрілецькі театри легіону УСС і Галицької армії. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*. 2009. № 18. С. 249-255. Режим доступу: <http://www.inst-ukr.lviv.ua/files/20/02-16Bashnyak.pdf>
2. Бондарева О. Сучасна українська military-драма. *Кіно-Театр*. 2023. № 4. С. 8-10.
3. Вівчарик Н. Роздуми про драму, а отже – про життя. *Слово: Прикарпатський вісник НТШ*. № 20 (74). Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2024. С. 465-468.
4. Вівчарик Н. Трансформація євангельського сюжету в п'єсах «На полі крові» Лесі Українки та «Голгота – Страсті, Смерть і Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа» Григора Лужницького. *Слово: Прикарпатський вісник НТШ*. № 2 (54). Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2019. С. 298-304.
5. Вівчарик Н. Театрознавча концепція Григора Лужницького. *Записки НТШ*. Т. ССLXXIII. Львів: Наукове товариство імені Тараса Шевченка, 2020. С. 304-315.
6. Вівчарик Н. Полікультурне подвижництво. *Слово: Прикарпатський вісник НТШ*. № 16 (63). Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2022. С. 419-420.
7. Луцак С., Вівчарик Н. Драматична домінанта новелістики Василя Стефаника. *Слово: Прикарпатський вісник НТШ*. № 16 (63). Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2022. С. 254-262.
8. Драматургія. *Історія української літератури в 12 томах. Т. 6*. К.: Наукова думка,

2022. С. 881–986, 1003–1037.

9. Сценічне слово благовісту: Антологія української релігійно-християнської драми ХХ–ХХІ століття / Упорядн., авт. вступ. ст. та прим. С. І. Хороб. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2018. 648 с.
10. Сучасна драматургія: жанрові трансформації, модифікації, новації: монографія / Є. М. Васильєв. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2017. 532 с.
11. Франчук М. Традиційні мотиви в драмі Т. Шевченка «Назар Стодоля». *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2014. Випуск 1 (31). С. 261-264. <http://eprints.zu.edu.ua/23573/1/3.pdf>
12. Хороб С. «Драма – моя стародавня страсть...» [Текст]: драматургія і театр І. Франка. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2016. 268 с.
13. Хороб С. Означений словом шлях (літературна діяльність Леся Курбаса). *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. 2023. Вип. 18 (69). С. 272-287.
14. Хороб С. Слово. Мистецтво. Життя (статті, ескізи, рецензії, спогади). Івано-Франківськ. Місто НВ, 2021. 380 с.
15. Хороб С. Сторінки історії української драматургії кінця ХІХ – початку ХХ століття. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2018. 236 с.
16. Хороб С. Літературознавчі етюди. Дослідження про західноукраїнських та еміграційних учених першої половини ХХ століття Івано-Франківськ: Місто НВ, 2020. 288 с.
17. Хороб С. Типологія авторських моделей художнього мислення в українській та західноєвропейській символістській драмі. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. 2022. Вип. 17 (65). С.189-209.
18. Хороб С. Українська лірична драма кінця ХІХ – початку ХХ століття (генеза, символічність, сценічність, музичність) [Текст]. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2024. 316 с.
19. Хороб С. Франкова концепція драми в світлі європейських теорій. *Вісник Ужгородського університету*. 2018. Вип. 6. С. 358-364.
20. Чарнецький С. Нарис історії українського театру в Галичині. Л., 1934. Режим доступу: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=62>

Додаткова:

1. Діалог і діалогічність в українській літературі ХІХ–ХХІ ст. / За загальною редакцією проф. Малютіної Н. Одеса : ОНУ імені І. Мечникова. 2013. 288 с.
2. Ковпик С. Мікро- та макропоетика української драматургії першої половини ХІХ століття: автореф. дис. д-ра філол. наук: 10.01.06, 10.01.01. К. : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2011. 36 с.
3. Речка А. Жанрова специфіка «драми для читання»: дис. канд. філол. наук: 10.01.06. К. : НАН України. Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2002. 172 с.

Інформаційні ресурси:

Educational Era <https://www.ed-era.com/>

Prometheus <https://prometheus.org.ua/>

Живі письменники <https://nus.org.ua/articles/pysmennyky-zapysuyut-video-dlya-shkolyariv-yak-tse-vykorystaty-na-urokah/>